

Čabský spravodajca

Časopis obyvateľov obce Čab

Ročník XX.
Číslo 4/2022
december 2022
ISSN 1339-0082
Nepredajné

Slovo starostu obce

Vážení spoluobčania,

na úvod mi dovoľte vyjadriť poďakovanie za Vašu podporu, ktorú ste mi vyjadrili v komunálnych voľbách dňa 29. 10. 2022. Som vďačný za každý jeden hlas, ktorý ste mi vo voľbách za starostu našej obce odovzdali. Vložili ste mi do rúk zodpovednosť za našu malú, krásnu obec. Túto zodpovednosť s pokorou prijímam a zároveň sa teším na každodenné povinnosti, ktoré budem ako starosta našej obce plniť.

Som vďačný svojim predchodcom, menovite pánovi Mellenovi, pani Andackej a pánovi Mikuškovi, za to, že som po nich dostal do rúk fungujúcu, zdravú obec s veľkým potenciálom.

V nasledujúcich štyroch rokoch je mojou prioritou budovať modernú obec, ktorá tu bude pre všetkých. Základom je zabezpečiť základné fungovanie samosprávy a jej otvorenosť smerom k občanom. Ďalej chcem pokračovať v už začatých projektoch, ako napríklad kanalizácia, či chodník a uchádzať sa o finančné príspevky na tieto projekty.

Nachádzame sa v turbulentnom období. Po takmer 2,5 roku pandémie koronavírusu sme „vhupli“ do energetickej krízy. Všetci sme svedkami takmer každodenného zdražovania. Ceny energií vyskočili do astronomických výšok, čo sa odrazilo na cenách všetkých tovarov, vrátane potravín. Všetci dúfame, že situácia ohľadom cien energií sa čím skôr upokojí a avizované opatrenia vlády nám pomôžu túto krízu prekonať bez výraznejších strát. Ja verím, že spolu s poslancami obecného zastupiteľstva budeme tvoriť silný tím, ktorý prevedie našu obec týmto divokým obdobím.

Ale teraz už k praktickým veciam. V pondelok 21. decembra sa konalo v našej obci ustanovujúce obecné zastupiteľstvo na ktorom som zložil sľub starostu a oficiálne som sa stal starostom obce Čab. Na tomto zastupiteľstve zložili sľub aj poslanci obecného zastupiteľstva, menovite: Lukáš Šmítala; PhDr. Eva Ballová Mikušková, PhD.; Ing. Dalibor Greguš; PhDr. Miroslava Líšková, PhD.; Ing. Stanislava Lukáčová, PhD. Všetkým piatim gratulujem za zvolenie do funkcie a teším sa na spoluprácu s nimi.

Mnohí ste však určite zastihli, že v našej obci sa budú voľby opakovať. Podľa zákona o obecnom zriadení obec s počtom obyvateľov od 501 do 1000 môže mať 5 – 7 poslancov obecného zastupiteľstva. Presný počet poslancov, vždy pred voľbami určí obecné zastupiteľstvo. Obecné zastupiteľstvo sa pred voľbami uznieslo na tom, že aj vo volebnom období 2022 - 2026 bude mať naša obec 7 poslancov. Avšak nedostatok kandidátov spôsobil to, že sme si zvolili iba 5 poslancov obecného zastupiteľstva. Preto sa v našej obci budú konať doplnujúce voľby. V ktorých si budeme voliť zostávajúcich 2 poslancov.

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky vyhlásil termín týchto doplnujúcich volieb na sobotu 25. marca 2023. Všetky informácie k týmto voľbám budú zverejňované aj na obecnej internetovej stránke.

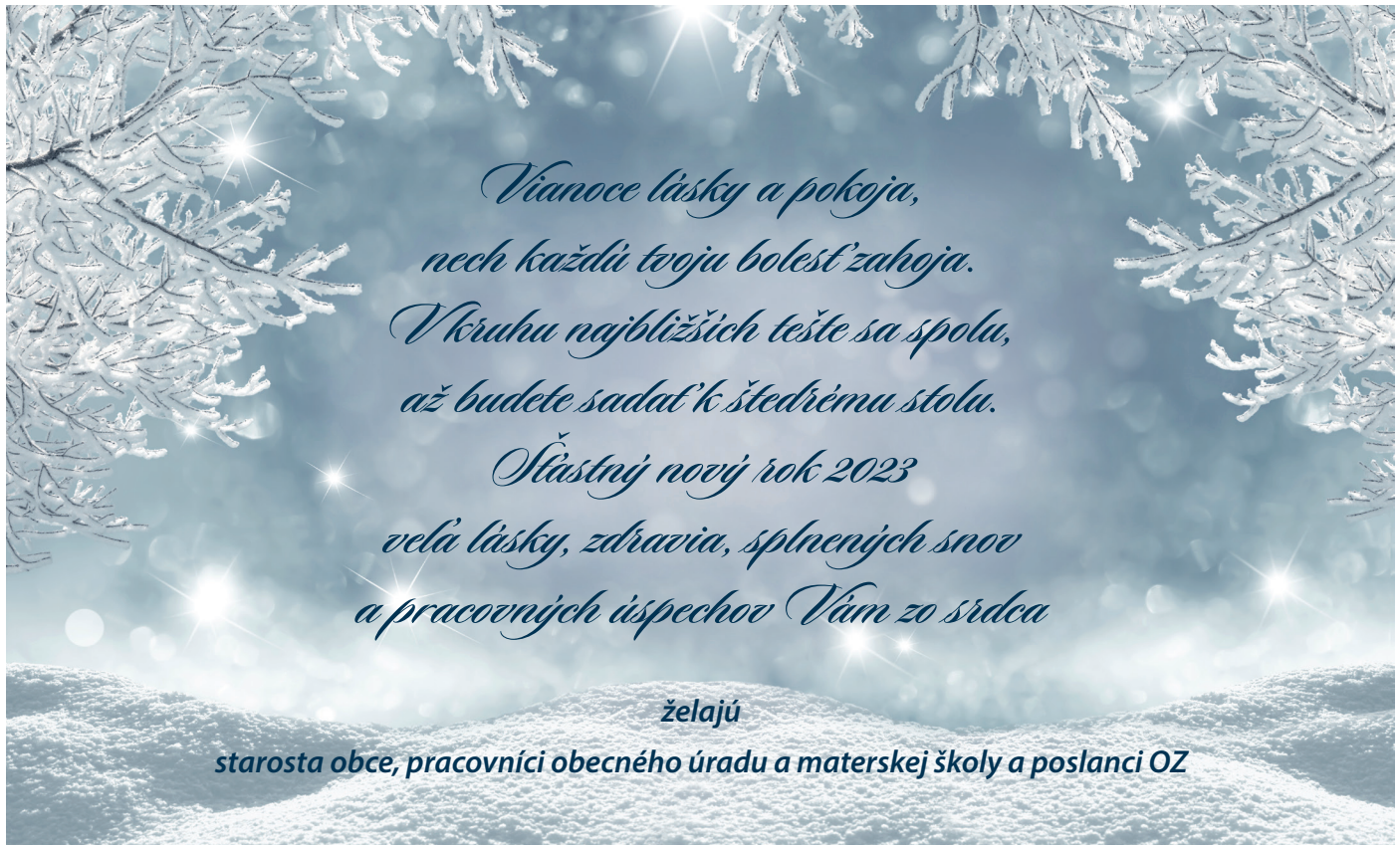
Touto cestou by som sa chcel prihovoriť všetkým Vám, ktorý sa zaujímate o našu obec a radi by ste sa podieľali na jej chode. Byť poslancom obecného zastupiteľstva nie je len o spoločenskom statuse. V prvom rade je to veľká zodpovednosť voči obci a všetkým spoluobčanom. Poslanci obecného zastupiteľstva rozhodujú o základných otázkach života obce. Byť poslancom neznamena len zúčastniť sa zasadnutia obecného zastupiteľstva raz za 3 mesiace a schvaľovať uznesenia. Z vlastnej skúsenosti viem, že aktívny prístup poslanca k svojej funkcii si vyžaduje stovky hodín voľného času ročne. Preto budem rád za každého z Vás, kto je ochotný venovať našej obci svoj voľný čas, prispievať k jej rozvoju a rozhodne sa kandidovať za poslanca našej obce.

Život sa však netočí len okolo politiky. Je tu koniec roka, čo chvíľa sú tu najkrajšie sviatky roka – Vianoce. Žijeme v uponáhľanej dobe, preto je potrebné aspoň počas sviatkov nachvíľu ubrať nohu z plynu, spomaliť a užiť si čaro Vianoc. Ja Vám všetkým prajem, aby ste prežili tie najkrajšie dni roka hlavne v zdraví a pokoji, v kruhu svojich najbližších. Taktiež Vám prajem, aby ste úspešne vkročili do nového roka 2023!

Peter Vranka, starosta obce

Vďaka za finančnú a odbornú pomoc

Starosta obce a Obecné zastupiteľstvo v Čabe ďakuje všetkým firmám, živnostníkom a občianskym združeniam obce, ktorí počas roku 2022 poskytli finančnú, odbornú alebo akúkoľvek pomoc obci. Všetkým prajeme príjemné prežitie vianočných sviatkov, veľa pracovných a osobných úspechov v novom roku 2023.

Z rokovania obecného zastupiteľstva v Čabe

30. ZASADNUTIE OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA – 20.10.2022

Berie na vedomie:

- kontrolu plnenia uznesení z 29. zasadnutia OZ v Čabe
- Správu o výsledku kontroly vyrubovania a výberu miestnych daní v roku 2021
- informácie starostu obce

Schvaľuje:

- zapisovateľa a overovateľov zápisnice
- predložený program z 30. zasadnutia OZ
- VZN č. 4/2022, ktorým sa určuje postup, podmienky a výška úhrady pri poskytovaní sociálnych služieb
- VZN č. 5/2022 o vyhlásení záväzných častí Územného plánu obce Čab
- VZN č. 6/2022 Prevádzkový poriadok pohrebiska na území obce Čab
- Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti za rok 2021/2022
- predĺženie nájmovej zmluvy na 12- bytovke
- Štatút kronikára obce Čab
- do funkcie obecného kronikára p. [REDACTED]
- znenie Kroniky a Pamätnej knihy obce Čab za rok 2021
- odmenu za písanie Kroniky a Pamätnej knihy obce Čab za rok 2021 p. [REDACTED] vo výške 500 eur brutto

1. USTANOVUJÚCE ZASADNUTIE OBEČNÉHO ZASTUPITEĽSTVA – 21.11.2022

Berie na vedomie:

- informáciu o výsledkoch volieb v obci Čab na funkciu starostu obce a funkciu obecného zastupiteľstva, prednesenú predsedom volebnej komisie p. [REDACTED]
- vystúpenie novozvoleného starostu Ing. Petra Vranku
- Podľa zákona číslo 253/1994 Z.z. v znení neskorších predpisov, starostovi obce plat, ktorý je súčinom priemernej mesačnej mzdy zamestnanca v národnom hospodárstve a koeficientu 1,83

Konštatuje:

- že novozvolený starosta obce Ing. Peter Vranka zložil zákonom predpísaný sľub starostu obce
- že novozvolení poslanci obecného zastupiteľstva PhDr. Eva Ballová Mikušková, PhD., Ing. Dalibor Greguš, PhDr. Miroslava Líšková, PhD., Ing. Stanislava Lukáčová, PhD., Lukáš Šmitala zložili zákonom predpísaný sľub.

Volí:

- Mandátovú komisiu v zložení predseda PhDr. Eva Ballová Mikušková, PhD. a Ing. Dalibor Greguš
- Volebnú komisiu v zložení predseda PhDr. Miroslava Líšková, PhD. a Ing. Stanislava Lukáčová, PhD
- Návrhovú komisiu v zložení predseda Lukáš Šmitala a PhDr. Eva Ballová Mikušková, PhD.
- Komisiu pre ochranu verejného záujmu, finančnú, pre nájomné

byty a pre správu obecného majetku pri obecnom zastupiteľstve v Čabe a jej predsedu PhDr. Miroslavu Líškovú, PhD. a členov PhDr. Evu Ballovú Mikuškovú, PhD., Ivanu Šmitalovú, Ing. Dalibora Greguša

- Komisiu pre výstavbu, územné plánovanie a ŽP pri obecnom zastupiteľstve v Čabe a jej predsedu Lukáša Šmitalu a členov Ing. Mateja Vranku, Ing. Dalibora Greguša, Ing. Juraja Barusa, Jaroslava Slováka
- Komisiu pre šport, kultúru, mládež a sociálne veci pri obecnom zastupiteľstve v Čabe a jej predsedu PhDr. Evu Ballovú Mikuškovú, PhD. a členov PhDr. Miroslavu Líškovú, PhD., Lukáša Šmitalu, Ing. Dalibora Greguša, Ing. Stanislavu Lukáčovú, PhD., Martu Báležovú, Zuzanu Kolesárovú
- Komisiu pre vybavovanie sťažností pri obecnom zastupiteľstve v Čabe a jej predsedu Ing. Dalibora Greguša, členov Lukáša Šmitalu, Ing. Stanislavu Lukáčovú, PhD a náhradníka PhDr. Evu Ballovú Mikuškovú, PhD.
- Redakčnú radu a členov Martu Báležovú, PhDr. Evu Ballovú Mikuškovú, Mgr. Mária Ručkya, PhDr. Miroslavu Líškovú, PhD., PaedDr. Evu Novákovú, Ing. Stanislavu Lukáčovú, PhD.

Ukladá:

- mandátovej komisii
- a) overiť doklady o zložení sľubu novozvoleného starostu a novozvolených poslancov
- b) zistiť, či nevykonávajú funkciu nezlučiteľnú s funkciou starostu alebo poslanca a to na základe nimi predložených a vlastnoručne podpísaných čestných vyhlásení

c) podať o výsledku svojich zistení správu ustanovujúcemu zasadnutiu obecného zastupiteľstva

- dohliadnuť na priebeh volieb, vykonať sčítanie hlasov a podať obecnému zastupiteľstvu správu o výsledku hlasovania

Poveruje:

- Ing. Dalibora Greguša ako poslanca, ktorý bude oprávnený zvoľávať a viesť zasadnutia obecného zastupiteľstva (§ 12 odst.2 Zákona 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení)

Zriaďuje:

- Komisiu pre ochranu verejného záujmu, finančnú, pre nájomné byty a pre správu obecného majetku pri obecnom zastupiteľstve v Čabe
- Komisiu pre výstavbu, územné plánovanie a ŽP pri obecnom zastupiteľstve v Čabe
- Komisiu pre šport, kultúru, mládež a sociálne veci pri obecnom zastupiteľstve v Čabe
- Komisiu pre vybavovanie sťažností pri obecnom zastupiteľstve v Čabe
- Redakčnú radu

Schvaľuje:

- zapisovateľa a overovateľov zápisnice
- Program ustanovujúceho zasadnutia obecného zastupiteľstva
- preplatenie dovolenky za rok 2022 p. Jozefovi Mikuškovi
- návrhy uznesení, ktoré prečítala predsedkyňa návrhovej komisie PhDr. Eva Ballová Mikušková, PhD.

Aj našu obec zdobí adventný veniec

V sobotu 26. novembra zhotovili členovia kultúrnej komisie spoločnými silami v strede obce veľký adventný veniec. Počas celého adventného obdobia sa bude na venci zapalovať každú nedelu jedna sviečka.

Prvá adventná sviečka sa zapaluje v prvú adventnú čiže železnú nedelu. Sviečka sa volá Nádej. Podľa starých zvykov by ju malo zapáliť najmladšie dieťa rodiny. Druhá adventná sviečka sa zapaluje na druhú, tzv. bronzovú adventnú nedelu. Sviečka sa volá Viera. Pod-

ľa starých zvykov by ju malo zapáliť najstaršie dieťa rodiny. Tretia sviečka sa zapaluje na tretiu alebo striebornú nedelu. Sviečka sa volá Priateľstvo a mala by byť ružovej farby. Na tretiu adventnú nedelu podľa zvyklostí zapaluje sviečky matka rodiny. Štvrtá sviečka sa zapaluje na zlatú nedelu. Sviečka sa volá Láska. Podľa tradícií sviečky na štvrtú adventnú nedelu zapaluje sviečky otec rodiny.

M. Báležová

26/LIS/2022

Podme do Betlehema, pokloňme sa Dieťaťku

Tajomstvo narodenia Božieho Syna zrodnie príbehu či rozprávanie. To boli krásne Vianoce bielucké. Aj dedinka, kde žila naša rodinka mohla smelo konkurovať krásne namalovanej pohľadnici. Sneh pokryl domy, cestu. Svedectvo starej mamy preberajúcej na Štedrý večer zrnká ruženca modliacej sa za svojich najbližších. Tak ako sa to začalo diať v tej noci, keď na tento svet prišiel Ježiš Syn Božie Slovo. Tajomstvo Vianoc je nevyčerpatelné, tak ako je Božia láska, ktorou Boh ob-

darúva človeka, či už v akte stvorenia alebo vykúpenia alebo završenia v Božom dome. Pán narodený v Betleheme obsahuje pokrm večnej štedrej hostiny. Božie dieťa Ježiš uložené v jaslách, Ježiš toto chudobné pachoľa je pre všetkých ľudí naším Spasiteľom. Takto betlehemske Dieťa daruje zmysel nášmu životu. Svätú rodinu tvoria Ježiš, Mária a Jozef. Ona tu stojí ako vzor pre ľudstvo. Ako povzbudenie k rodinnému životu a ľudskému šťastiu.

Vianoce si nie je možné predstaviť bez anjlov. Oni si právom zaslúžia, aby sme im venovali pozornosť. Lebo nám ohlasujú Božie narodenie a spievajú Glória dnes sa nám narodil Spasiteľ sveta. Na Vianoce pokoj Vám, nech Vás zmení na svoj chrám narodené Božie Dieťa.

Nech je s Vami milosť svätá, požehnanie Boží jas, v novom roku 2023 celý čas.

Gertrúda Fačkovcová

OZNAMY • VÝZVY • UPOZORNENIA

Uzávierka obecných novín:

Uzávierka jarného čísla obecných novín bude 1. marca 2023. Svoje príspevky môžete nosiť na obecný úrad a to buď písané rukou, CD, USB kľúči alebo ich môžete zaslať na emailovú adresu: info@obeccab.sk, balesova@obeccab.sk

Používanie zábavnej pyrotechniky:

Oznamujeme občanom, že je prísne zakázané používať zábavnú pyrotechniku a rôzne druhy svetlíc a pirátov po celý rok okrem 31. decembra /Silvester/.

Voľný pohyb psov po obci:

Upozorňujeme všetkých majiteľov psov, že je treba ich uzatvárať. Mnohé psy sa túľajú cez deň a v noci po obci, čím znepri-

jemňujú a ohrozujú život občanov obce a hlavne malých detí. Za neuposlušnosť výzvy obecný úrad voči majiteľom psov bude postupovať v zmysle VZN č.4/2013 o niektorých podmienkach držania psov na území Obce Čab. Za pochopenie Vám ďakujeme.

Ordinačné hodiny v Zdravotnom stredisku Nové Sady MUDr. Zdarileková počas vianočných sviatkov, telefónne číslo 0940 366 805

MUDr. Zdarileková oznamuje svojim pacientom, že od 27. 12. 2022 do 30. 12. 2022 čerpá dovolenku. Zastupuje Zdravotné stredisko Zbehy MUDr. Kirinovičová. Telefónne číslo 0902 285 250

Pokoj ľuďom dobrej vôle

Neúprosne plynúci čas nás opäť posunul pred prah najkrajšieho obdobia roka Vianoc. Pre každého známy pocit a predstava krásnych chvíľ strávených v kruhu rodiny. Veď obklopení svojimi blízkymi či priateľmi v čase Vianoc je krásny dar, ktorý si želáme všetci.

V nedeľu popoludní 4.12.2022 sa v kultúrnom dome konala vianočná akcia s názvom Pokoj ľuďom dobrej vôle. Vôňa ihličia a škorice sa niesla celým kultúrnym domom, čo atmosféru Vianoc ešte viac umocňovalo. Plný kultúrny dom svedčil o tom, že ľudia sa vedia nachvíľku v tomto uponáhľanom čase zastaviť, stíšiť a v tomto adventnom čase si vychutnať čaro prichádzajúcich Vianoc.

V kultúrnom programe vystúpili deti z materskej školy s pásmom „Od Lucie do Vianoc“, krásne koledy na gitarách zahrli Dušan Kolesár a Juraj Kopáčik. Po nich javisko patrilo deťom a speváckej skupine

Čabanka, ktorí sa predstavili s pásmom „Štedrá večera“. Po kultúrnom programe si všetci mohli pochutnať na vianočnej kapusnici či chutných koláčikoch.

A čo na záver? Želám Vám radostné a pokojné prežitie vianočných sviatkov, želám Vám, aby sa splnili všetky vaše prania, a hlavne vám želám veľa zdravia a radosti zo svojich detí a vnúčat. Tým najmenším želám, aby si pod vianočným stromčekom našli vysnívaný darček, aby svojou radosťou a úsmevom obdarovali svojich rodičov a starých. Vianoce spájajú rodinu a priateľov dokopy. Pomáhajú nám uctiť si lásku v našich životoch tak často, ako je to len možné. Nech pravý zmysel Vianoc naplní vaše srdcia a domov mnohými požehnaniami.

M. Bálašová

Slovensko spieva koledy

Aj v tomto roku sa naša obec a spevácka skupina Čabanka opäť zapojili do výzvy Slovensko spieva koledy 2022. Je to akcia, ktorú už tradične v tomto adventnom čase poriadajú regionálne noviny MY. V tomto roku to bolo v stredu 7. decembra o 18.00 hod. vonku pred kultúrnym domom pri vianočnom stromčeku. V jeden deň, jednu hodinu sme si na celom Slovensku zaspievali päť koledí. Spievali sa koledy Nesiem vám noviny, počúvajte!, Narodil sa Kristus Pán, Poďme bratia do Betléma, Búvaj Dieťa krásne a Tichá noc. Táto akcia sa v našej obci teší čoraz väčšiemu záujmu malých i veľkých. Spríjemnili sme si takto adventný čas a vianočnú atmosféru tak, ako veľa iných ľudí v mnohých obciach a mestách po celom Slovensku. Na zahriatie bol pripravený horúci čajik a starostovský punč. Ženy zo speváckej skupiny Čabanka v spolupráci s obecným úradom pre všetkých pripravili tradičné dobrotky ako makové pupáčky, pagáče, pampúšky, kapustníky, makové či orechové slíže, rožky, tvarohové koláče či sladké džemové palacinky. Všetci mohli zo všetkého ochutnať. Blížiac sa Vianoce umocňovali nielen tradičné vône jedál, ale aj pohľad na rozprávajúcich či smejúcich sa ľudí, susedov, kamarátov a všetkých, ktorí sa tejto akcie zúčastnili a spomínali. Pohľad na tých, ktorí sa v tejto uponáhľanej dobe nachvíľku zastavili a v tomto adventnom čase si takto spríjemnili čakanie na najkrajšie sviatky roku na Vianoce.

M. Bálešová

Zhotovme si adventný veniec

Začal sa nám advent. Obdobie, ktoré nám našepkáva príchod blížiacich sa Vianoc. Deti túžobne očakávajú príchod Ježiška, dospelí zas odpočítavajú dni na nákup vianočných darčiekov, zháňania vianočných stromčekov, ozdôb... Ale zastavme sa!

Advent je v prvom rade o chvíľach pokoja, rozjímania a pohody. Advent má duchovný význam a nie je len časom nakupovania darčiekov. Predstavuje obdobie trvajúce štyri týždne a veriaci si v tomto období pripomínajú príchod Krista. Počas tohto obdobia sa schádzajú v katolíckych, evanjelických a iných kresťanských chrámoch k modlitbám a zamysleniam.

Hlavným znakom a symbolom adventu je adventný veniec, ktorý slúži práve k odpočítavaniu štyroch adventných týždňov. Údajne existuje krásny príbeh o tom, ako vznikol adventný veniec. Nemeckého učiteľa sa deti v škole každý deň pýtali, kedy už budú Vianoce a keďže im to chcel priblížiť detskou formou, vzal koleso od voza, na ktoré dal toľko sviečok, koľko dní bolo do Vianoc a nedele označil hrubšími sviecami. Každé ráno, keď prišli deti do školy si spolu zasvietili jednu sviečku. Tento

nápad sa veľmi rýchlo ujal a rozšíril, ale koleso od voza bolo nepraktické, tak vznikol menší veniec a iba štyri sviečky, ktoré predstavujú nedele. Veniec sa začal používať v chrámoch aj v domácnostiach.

Či už to bolo tak, či onak, zhotovovanie adventného venca má svoju tradíciu aj v našej obci. Tak ako každý rok, aj tento sa konala akcia „Zhotovme si adventný veniec“. Po prvýkrát sa súčasne konali aj vianočné trhy, ktoré prilákali nielen Čabanov. Tí, ktorí si našli čas a prišli, mohli si zakúpiť adventné vence, medovníčky, či krásne darčeky pre svojich blízkych v podobe mydielok, ručne šitých čiapok a nákrčníkov, dokonca i kozmetické balíčky. Svoje výtvary prišli predajť aj naši škôlkari, ktorým prispeli do vianočnej burzy rodičia a starí rodičia krásnymi, ručne vyrábanými výrobkami. Každý kto prišiel, si mohol pochutiť na medovine, či teplučkom punči a ochutnať famózne pampúšiky z kuchyne pani Mikuškovej. A aby toho nebolo málo, návštevníci si mohli pozrieť originálnu výstavu betlehemov a adventných sviečok. Nečakaným, ale veľmi príjemným spretrením bolo krátke vystúpenie dám z

Čabanky, ktoré nám zaspievali pár vianočných piesní. Pre deti zas boli prichystané dielničky, kde si mohli vyzdobit' svoje medovníčky či vymalovať obrázok.

K predvianočnému obdobiu patrí vzájomná pomoc a spolupatričnosť, ktorá by určite nemala chýbať medzi ľuďmi aj počas roka. No akosi viac sa na to myslí práve v tomto období, kedy sa robia rôzne zbierky a som veľmi hrdá, že do jednej z nich sa zapojila aj naša obec. „Darujme na Vianoce úsmev“ je názov zbierky, ktorá vyčaruje úsmev deťom zo sociálne slabších rodín. Veci, ktoré nám pripadajú staré, alebo nepotrebné naozaj dokážu spraviť radosť iným, mali by sme na to myslieť.

Myslím, že tohtoročná akcia „Zhotovme si adventný veniec“ predčila očakávania a posunula latku opäť vyššie.

Na záver mi neostáva nič iné, len zaželať nám všetkým krásny a pokojný advent, nech blížiacie sa vianočné sviatky sú sviatkami rodinnej pohody a hlavne, nezabúdajme si darovať úsmev navzájom, veď to nás nič nestojí ☺.

Stanislava Lukáčová

Prepisy zo školskej kroniky ľudovej školy v Čabe

V tomto čísle pokračujeme v prepisoch školskej kroniky, a to zo školských rokov 1940/41 až 1943/44

ŠKOLSKÝ ROK 1940-1941

Na návrh lekára musel sa spr. školy podrobiť operácii. Operovaný bol v nemocnici v Nitre na hnisavý zápal slepého čreva a brušnej blany dňa 21. augusta 1940. Domov bol privezený 4. septembra. V domácom ošetrovaní sa dostavila infekcia a silný črevný katar. Bol neprítomný v službe od začiatku škol. roku.

Ponosa na učiteľov

Spr. školy ležal ešte v nemocnici v Nitre po ťažkej operácii, keď sa dozvedel o sťažnosti niektorých spoluobčanov na neho a jeho manželku. Opustili ho tedy skoro všetci ľudia a jedine Boh, ktorý má slutovanie, bdel pri jeho lôžku. Ponosa bola doručená správe školy cestou škol. inšpektorátu v Nitre. /Číslo 128/40 spr. šk./ Pôvodcov netreba ďaleko hľadať. „Uctive sa pripojujeme tej sťažnosti oproti spr. učiteľa Ignáca Muóčika podanej, ktorú podal Eugen Kántor rk. farár v Ašakerti 12/VII. 1940 a žiadáme“ takto znie začiatok zhanobenej slovenčiny v obžalobe. Spr. školy a jeho manželka podali na 2 stranách napísanú nepravdivú, vymyslenú a nedokazovateľnú ponosu svoje ospravedlnenie na 12 stranách. Po príchode z nemocnice pracoval spr. školy 5 dní na ospravedlnení. To bol jeho pokoj k bezstarostnému zosilňovaniu po prežitej nebezpečnej operácii, keď sa musel brániť proti ľuďom, ktorí nezajú

lásku k blížnému. Čiastka táto snáď nepatrí do pamätnej knihy, uvádzam ju však preto, aby sa moji nástupcovia poučili, že až kde môže siahať ľudská nenávisť.

Začiatok škol. roku

Za takýchto okolností moja manželka sama započala škol. rok dňa 2. sept. 1940. Žiaci tento deň vzali účasť na slávnostných bohoslužbách. V I. triede je 43 žiakov (19 chl., 24 dievč.), v II. tr. 46 žiakov (chl., 18 dievč.), spolu 89 žiakov.

Striedavé vyučovanie

Prístavba II. triedy neni prevedená a preto je na škole ešte stále striedavé vyučovanie.

Škol. rozhlas

Dňa 4. sept. mali žiaci 2 tried spoločnú slávnosť. Učiteľka A. Muóčiková prehovorila k žiakom, že čo od nich očakáva škola, rodina, cirkev a národ. V ďalšej reči spomenula prinavratenie našich rodákov. V 9.30h vypočuli žiaci v škol. rozhlase prejav p. ministra školstva.

Druhá sila

Do 25. sept. učila manželka spr. školy v obidvoch triedach ... tento deň bola dočasne na tunajšiu školu pridelená Mária..... učiteľka štát. ľud. školy vo Veľ. Lapáši. Bytu nemohla dostať v celej dedine

konečne ju prijal Jan Kulich, č. d. 3.

Pozdrav „Na stráž!“

V dňoch 5.-12. okt. zadržaný bol v triedach týždeň pozdravu „Na stráž“. Predtým zdravili žiaci: „Pochválen buď Pán Ježiš Kristus“ alebo „Dobrý deň“, teraz sa zaviedol i medzi žiactvom pozdrav „Na stráž!“ Od 30. okt. 1940 sa vyučovanie začína a končí tiež pozdravom „Na stráž!“ /Vid' č. 189/40 sprl šk./

Výp. učiteľka

Na zatupovanie spr. školy nastúpila dňa 23. októbra 1940 výp. učiteľka Emília Nyitray (uč. dom. nauk). Pridelená učiteľka Vagačová sa vrátila na svoje pôvodné miesto. Ani ustanovená výp. učiteľka nemohla nájsť na dedine byt. Prijal ju Ján Valúšek.

Večerný kurz

Dľa nariadenia usporiadal sa kurz slov. dejín aj v našej dedinke. Prednášali na ňom tunajšie dve učiteľky. Škoda, že trval len od 8. nov. do 29. nov., kedy musel byť pre malú účasť zastavený.

Týždeň slov. zástavy

V čase 8.-14. dec. 1940 zadržaný bol v triedach „Týždeň slovenskej zástavy“ a žiactvo poučené o symbole našej vlasti.

Sčítanie ľudu

Spr. školy a jeho manželka previedli stanovené sčítanie ľudu v dňoch 15.-19. dec. 1940. Dľa neho naša obec má 571 obyvateľov. (552 slov. národnosti, 11 maď. a 8 žid. – 447 r. k., 10 gr. k., 106 ev. a. v. a 8 izr.)

Zákon o ľud. školách

Od 1. januára 1941 je platný nový zákon o ľudových školách č. 308/40 Sb. z. /Zvesti Mšano 1940, str. 367/ dľa ktorého osobné výdavky na všetkých školách hradí štát a vecné patričné obce. Ráz škôl má byť tiež zmenený.

Ukončenie obžaloby

Zaslané ospravedlnenia na obžalobu spr. školy a jeho manželky Miniserstvo škol. a nár. osvety výnosom z 20. dec. 1940, č. 111.239/40 I/2 vzalo na vedomie s tým, že ďalšie pokračovanie pre bezzákladnosť sťažnosti zastavuje. /Č. 1/941 spr. šk./ Dostalo sa tedy obom obžalovaným aspoň čiastočného zadostučinenia.

Nastúpenie spr. školy

Po 5 mesačnej neprítomnosti v službe dňa 1. febr. 1941 spr. školy zaujal službu. Za jeho neprítomnosti správu školy viedla učiteľka A. Mučíková. Výp. učiteľka bola ustanovená na druhú školu. Členovia DHS zahráli dňa 7. febr. 1941 pre školské dietky veselohry a to: „Raj na zemi“ a „Neviditeľná“. Tie isté hry boli zahrané dňa 8. febr. a 9. febr. pre našich obyvateľov a pre susedné dediny. Hry nacvičil spr. školy s manželkou a boli s úspechom prevedené.

Štep. a očkovací kurz

Dňa 12. febr. 1941 zadržal žup. ovoc. inštruktor v miestnosti školy štepársky a očkovací kurz na ktorom vzalo účasť 17 dospelých a 6 žiakov 7.-8. roč. ľud. školy.

Výročie samostatnosti

Príchod sviatočne vyobliekaných dietok a rodičov do školy znamená, že je dňa 13. marca spomienka na veľký deň. Máme spoločnú škol. slávnosť dvoch tried. Shromaždených privítala uč. Mučíková. Žiaci s uradosťnými tvármi predniesli príležitostné básne, spevy a spr. školy prehovoril na téma „Zlatá sloboda“. O 10.30h vypočuli prítomní rozhlasový prejav p. min. školstva. Program slávnosti bol stanovený Mšano (č. 32/41 spr. šk.) Holdom štátnej vlajky bola slávnosť zakončená. Účasť bola pekná. V deň štátneho sviatku dňa 14. marca sa na škole nevyučovalo, ale žiaci v sprievode učiteľov sa zúčastnili slávnostných bohoslužieb (1/2 9h). Večer v pekne ozobenej triede usporiadala slávnosť MOHSLS. Shromaž-

dení o 18.30h vypočuli rozhlas. Prehovoril gen. taj. HSLS minister Medrický a hl. vel. HG Alex. Mach. Zatým spestrili slávnosť básňami a spevom žiaci II. triedy. Slávnostnú reč povedal spr. školy a jeho manželka predniesla básne „Živá rozprávka“. Slávnosť bola nie len pekná, ale i trieda preplnená. Predseda MOHSLS Peter Vranka poďakoval všetkým za účasť a spr. školy za peknú slávnosť.

Meniny p. prez.

MOHSLS zadržala 18. marca večer oslavu menín p. prezidenta. Rozhlasový prejav p. prezidenta vypočuli o 19.30h. O živote prez. Dr. J. Tisu – vodcu národa a štátu prehovoril spr. školy. Učiteľka prečítala básne: „Prvému prezidentovi“. Predseda po slávnosti poďakoval spr. školy a učiteľke za prednesenú reč a básne.

Letný čas

Dňa 8. apr. 1941 sa hodiny posunuly na celom Slovensku o 23 h na 24 h a bol zavedený „Letný čas“.

Vysádz. stromkov

V akcii vysádzania stromkov dala obec v škol. záhrade vysadiť 12. apríla 1941 14 kusov ovocných stromkov a tým bolo nahradených 13 bystr. slivák, ktoré ešte v silnej zime 1939/40 vymrzly.

Sbierka na HM

V dňoch 16. a 17. apr. previedla naša HM sbierku na domovy a Sosbierali v dedine Ks 53'80.

Narod. A. Hitlera

Divadlo V triedach bolo oslávené 52. narodeniny vodcu a kancelára A. Hitlera dňa 19. apríla. Z tejto príležitosti zahráli členovia DHS v Čabe večer o 18 hod. div. hry pre žiakov: „Život vojenský – život veselý“ a „Agenti“. Pre verejnosť boli zadržané narodeniny A. Hitlera večer dňa 20. apríla. Spr. školy vo svojej reči „Adolf Hitler, Vodca nemeckého národa“ ocenil význame tohto veľkého muža. Hneď zatým divadlo k oslave narodenín „Život vojenský – život veselý“ a „Agenti“. Hry predviedli členovia DHS na novo zadováženom javisku, ktoré bolo aj ozdobené.

Pripom. M. R. Štefánika

Na škol. slávnosti 3. mája bola pripomenutá tragická smrť Dr. M. R. Štefánika. V 10- 10.30h vypočuli žiaci škol. rozhlas a prejav zástupcu Min. školstva. Zatým bola naša slávnosť. Po zaspievaní hymny predniesli žiaci básne a spievali. O M. R. Štefánikovi, ako symbole viery, lásky a práce, prehovoril spr. školy. Slávnosť sa ukončila piesňou Kto za pravdu horí. MOHSLS zadržala tiež slávnosť dňa 4. mája o 16 h, na ktorej shromaždeným pripomenul M. R. Štefánika vo svojej reči spr. školy.

Úraz žiaka

Dňa 4. mája 1941 zapríčinil si úraz svojou neopatrnosťou pri cvičení členov DHS s motor. agregátom žiak II. tr. Peter Šmitala. Cvičenie bolo večer o 19.30h a čiastka vody zranila menovanému oko.

Prehliadky uč.

Na povinnej zdrav. prehliadke boli členovia tun. učit. sboru dňa 9. mája v Nitre.

Stromková slávnosť

Riad. školy usporiadala 11. mája popol. stromkovú slávnosť, na ktorej žiaci predniesli básne a spievali. O ochrane prírody prehovoril riad. školy. Zaspievaním hymny bola slávnosť ukončená. Pre pokročilosť času neboli stromky sadené.

Návšt. p. škôldoz.

Tunajšie triedy navštívil dňa 13. mája p. škôldozorca A. Marko a vykonal prehliadku.

Memor. slávnosť

Razom odbavujeme dve slávnosti. Prvá bola 25. mája popol o 15.30 h. Bola to slávnosť slov. memoranda. Riad. školy v prívete

zazlieval neúčast HSES, ktorí si nedržali za povinnosť dostať sa na túto významnú slávnosť. /Zo 67 členov bolo len 6!/ Ináč návšteva bola pekná /11 muž., 100 žen. a škol. deti/. Shromaždených privítal preds. HSES, zatým bola hymna a riad. školy prehovoril o memorandume slov. národa. Učiteľka prečítala básň od J. Kráľa: „Duma slovenská“.

Deň slov. rodiny

Hneď po tomto programe bol zadržaný „Deň slov. rodiny“. Žiaci vzali účasť básňami a spevnými číslami. O význame dňa a slov. matke prehovoril riad. školy. Po slávnosti prítomný star. obce Joz. Krčmár nadviazal svoje slová na privítaciu reč riad. školy a i on vytýkal, že niektorí radšej sedia v „šenkú“ než by vzali účasť na tejto slávnosti. Ďakoval vrelými slovami riad. školy a učiteľke za peknú slávnosť.

Has. deň

Dňa 22. júna usporiadal DHS v Čabe „Hasičský deň“, ktorý spestrili žiaci ľud. školy viacerými číslami, ale prítomným sa najlepšie páčili skupiny žiakov.

Koniec škol. roku

Na základe úradnej rozhlasovej zprávy Mšano bol škol. rok predčasne ukončený dňa 24. júna 1941. Počet žiakov bol na konci škol. roku v I tr. 41 (18 chl., 23 diev.) a v II. triede 47 žiakov (28 chl., 19 diev.), spolu 88 žiakov. Školu opustilo 13 žiakov (8 chl. a 5 diev.).

Zápis

Zápis na bud. škol. r. 1941/42 sme previedli v dňoch 26. a 27. júna 1941. Pri zápise sa vyberá už aj novozavedená dávka za úradný výkon Ks 5 – od žiaka.

Zastupov. v Ujlačku

Def. riad. št. ľud. školy v Ujlačku R. Hostiak bol povolaný na voj. cvičenie a zastupoval ho uč. St. Hulla z Lehoty. Ten bol ale tiež povolaný k vojsku 27. júna a preto vediem dľa rozkazu p. škôd dozorcú aj túto školu až do 23. júla, kedy sa vrátil kol. Hostiak.

Branná pohot. štátu

Za brannej pohotovosti štátu museli učitelia zotrvať na služ. miestach i cez veľké prázdniny. Vojna pominula. Front prešiel aj cez našu dedinu. Mnohé veci odcudzené, poškodené. Dôkazom toho je aj táto kniha. Našiel som ju na chodbe roztrhanú. Strany 47 – 52 zmizly. Dal som ju previazať a zachytávam aspoň niektoré udalosti z predošlých rokov.

ŠKOLSKÝ ROK 1941 – 42

Dňa 1. sept. 1941 sa začal škol. rok. Počet žiakov v I. tr. 40 (21 chl., 19 diev.), v II. tr. 46 /24 chl., 22 diev.), spolu 86 žiakov. Na škole je striedavé vyučovanie.

Vian. prázdn.

Vzhľadom na nedostatok paliva vianočné prázdniny sú na všetkých školách od 21. dec. 1941 do 12. jan. 1942.

Vyšetovanie

Proti riad. školy bolo prevedené ďalšie vyšetov. dňa 14. jan. 1942 dopol., popoludn. V marci bolo vyšetov. zastavené (čís. 70/42). Obnovené bolo 25. júla 1942 (č. 198/42). Vyšetovanie je podrobnejšie uvedené v obecnej pamätnej knihe (str. 53-54).

Choroba riad.

Zdrav. stav riad. školy sa zhoršil po vyšetovaniach a preto bol neprítomný v službe pre chorobu od 10. febr. do 31. mája 1942. Vyučovanie obstaráva od 16. do 24. febr. Magdaléna Blaškovičová a od 25. febr. do 31. mája 1942 Otília Lonková.

Premiestnenie školy?

Nové plány na prístavbu II. triedy boli schválené. Vládny komi-

sár obce chcel ale premiestniť školu do dediny (oproti kaplnke). Komisia dňa 9. apríla 1942 neuznala ten pozemok za vhodný. Predlžuje sa len prevedenie prístavby II. triedy. (Vid' ob. pam. knihu str. 56).

Ukonč. škol. r.

Dňa 27. júna 1942 bol ukončený škol. rok. Počet žiakov: I. tr. 40 (21 chl., 19 diev.), II. tr. 46 ž. (23 chl., 23 diev.). Zo školy bolo prepustených 9 žiakov. Zápis prevedený 27. a 30. júna 1942.

Prevzatie školy

Obec prevzala majetok štát. ľud. školy do úžitku dňa 17. júla 1942 za prítomnosti zástupcu techn. oddel. župného úradu v Nitre, ved. notára, vl. komisára obce, zástupcu kuratoria a riad. školy. Obecna ľudová škola – je názov našej školy a obec hradí všetky vecné výdavky školy.

Opr. strechy

Dňa 18. júla bola opravená strecha na budove školy.

ŠKOLSKÝ ROK 1942 – 43

Elektrizácia

I naša obec sa dočkala elektrického osvetlenia. Dvaja montéri prevádzajú vnútorné vedenie elektr. prúdu v našej škole v dňoch 24.-26. aug. 1942. Transformátor bol dohotovený 17.-19. decembra. Dňa 23. dec. 1942 bol zapojený prúd. Slávnosť sa odbavila pri transformátore a v škole. Prítomní boli: 3 zástupcovia elektrárne, ved. notár, vl. komisár a pomerne málo občanov. Zástupcov elektr., ved. notára a 2 montérov pohostil riad. školy. Domová prípojka do školy bola vyhotovená 23. dec. pred zapojením prúdu a preto len škola má svetlo v celej obci. Verejné osvetlenie bolo 30. decembra hotové a svieti. Postupne sa robia domové prípojky až v druhej polovici januára 1943.

Začiatok škol. r.

1. sept. 1942 bol začiatok škol. rok. Na škole je striedavé vyučovanie. Počet všetkých žiakov 86, v I. tr. 21 chl. + 21 diev. = 42 ž., v II. tr. 19 chl. + 25 diev. = 44 žiakov.

Chorá učiteľka

Učiteľka Anna Muócičková bola neprítomná v službe pre chorobu od 4. septembra 1942 do 30. apríla 1943. Zastupovala ju od 21. sept. do 30. sept. 1942 Katarína Luifová a od 1. októbra 1942 do 30. apríla 1943 Gabriela Gonosová.

Kino

Na žiadosť riad. školy pridelil Ústav pre škol. a osv. film v Bratislave tunajšej škole zvukový filmový projektor na úzky film. Riad. školy ho bol prevziať v Bratislave 15. marca 1943. Prvé premietanie nemých filmov bolo 20. marca pre žiakov a 21. marca pre dospelých. Bolo to radosť!. Žiaci neplatia nič a dospelí Ks – za osobu. Premietal som aj v susedných dedinách.

Prístavba triedy

Dňa 24. marca 1943 bolo v Nitre na Techn. oddelení župného úradu otváranie ofert. na prístavbu a prestavbu tunajšej školy. Prítomní boli: vl. komisár obce, ved. notár a riad. školy. Nabídku podali: architekt. Dolejš Ks 547.686`50 a architekt. Bocian na Ks 516.205`25. Stavba bola neskoršie zadaná arch. a staviteľovi Alojzovi Bocianovi v Nitre.

Ukonč. škol. roku

26. júna 1943 sa ukončil škol. rok. Počet žiakov bol 82, v I. tr. 39 (19 chl., 20 diev.), v II. tr. 43 (19 chl., 24 diev.).

ŠKOLSKÝ ROK 1943 – 44

Začiatok škol. r.

Škol. rok sa začal 4. sept. 1943, ale následkom stavby vyučovanie

sa začalo až 1. októbra 1943. Počet žiakov bol 74, v I. tr.: 18 chl. + 18 diev. = 36 a v II. tr. 17 chl. + 21 diev. = 38 žiakov.

Prístavba

Poradný sbor obce na zasadnutí 15. sept. 1943 sa usniesol vykonať požičku 100.000 Ks na úhradu celého stavebného nákladu na školu, ktorý sa medzi časom zvýšil na 550.229'15 Ks. Prvá tehla na prístavbu II. tr. bola dovezená 28. júna 1943. Ďalší stav. materiál bol dovážaný postupne až do polovice okt. 1944. Po vyhotovení základov začali murovať 8. novembra 1943 a do 23. decembra dokončili aj rimsu na stavbu. Dňa 2. decembra 1943 dostalo 11 robotníkov „glajchové“ od riad. školy a obec 4. decembra dala vypíť robotníkom. Pre nedostatok stav. materiálu až dňa 13. apr. 1944 začali robiť krov. 17. apríla sa pokračuje v stav. prácach, 19. júna bol prerazený nový vchod do starej triedy a vyučovanie bolo zastavené. V prvej polovici okt. pracovali maliari, natierači, sklár a 14. okt. bola dokončená aj nová studňa. Komisionálne odovzdanie budovy obci bolo 24. okt. 1944. Prítomní boli: staviteľ Bocian, doz. stavby Gabina, ved. notár, starosta obce a 2 členovia výboru: Peter Gajdoš a Viliam Minarčíny. Vyučovanie sa započalo 27. októbra 1944. Otváranie školy bolo prevedené 29. okt. 1944. Prítomní boli: škôldozorca Marko, staviteľ Bocian, starosta obce a 42 (!) občanov. Okrem toho zo sily: riad. Zvalo, z Ašakerte: ev. dekan Záhurecký, riad. Dubovský, ved. notár Malinovský s manželkou. Na slávnosti prehovoril star. obce, škôldozorca, ved. notár a riad. školy. Medzi jednotlivými bodmi programu bol spev a básne žiakov. R. k.

farár odoprel posviacku prístavby, na slávnosť neprišiel, ačpráve bol predsedom škol. výboru. Pred otváraním školy bolo pomerne hodne nedorozumenia. Po viacerých poradách na obec usniesla, že nikoho nepohostí Nútený bol tedy riad. školy zo svojich peňazí pohostiť hostí.

Žel. zastávka

Skoro súčasne so školou sa stavia aj železn. zastávka v našej obci. Stavbu započali 27. okt. 1943 a koncom novembra je už pod strechou. Stavba bola ukončená v r. 1944. Slávnostné odovzdanie bolo prevedené 29. júna 1944. Divadlo Dňa 13. februára 1944 zahrli naši ochotníci divadelné hry „Slobodní manželia“ a „Omyl s dobrým koncom“. Návšteva bola veľmi pekná hlavne z okolia. Hry navštívil riaditeľ školy a učiteľka.

Ukončenie škol. r.

Následkom prístavby končíme škol. rok na dvore dňa 26. júna 1944 a súčasne zapisujeme. Počet žiakov na konci škol. roku bol 74, v I. tr.: 17 chl. + 18 diev. = 35, v II. tr. 17 chl. + 22 diev. = 39.

Lietadlá

Od júla 1944 preletuje moc anglo – amer. lietadiel i ponad našu obec vo veľkej výške. Došlo aj k vzdušným bojom. Dňa 7. júla 1944 po prestrelke zrútilo sa nemecké lietadlo v Lahni. Pilot sa zachránil padákom a 1 letec sa zabil. Druhé lietadlo pristálo v Andači. Od konca augusta až do konca decembra boli prelety časté. V decembri často počuť bombardovanie, strelbu kanónov, ľud je prestrašený, v jamách ukrýva zásoby potravín.

Výsledky volieb do samosprávy obci

Počet voličov zapísaných v zozname voličov:	647
Počet voličov, ktorí sa zúčastnili na hlasovaní	411
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby do obecného zastupiteľstva	387
Počet platných hlasovacích lístkov odovzdaných pre voľby starostu obce	408
Účast' na voľbách	63,52 %

Odovzdané hlasy pre voľby starostu obce:

• Peter Vranka, Ing 270 (66,17%)

• Miroslava Lišková, PhDr., PhD.	103 (25,24%)
• Milan Mareček	35 (8,57%)

Odovzdané hlasy pre voľby do obecného zastupiteľstva:

• Peter Vranka, Ing.	330 (21,72%)
• Lukáš Šmitala	280 (18,43%)
• Eva Ballová Mikušková, PhDr., PhD.	245 (16,12%)
• Dalibor Greguš, Ing.	240 (15,79%)
• Miroslava Lišková, PhDr., PhD.	225 (14,81%)
• Stanislava Lukáčová, Ing., PhD.	199 (13,10%)

Výsledky volieb do samosprávnych krajov

Odovzdané hlasy pre kandidátov

na predsedov pre voľby do samosprávnych krajov:

• Branislav Becík	101 (31,76%)
• Milan Belica	90 (28,30%)
• Martina Holečková	43 (13,52%)
• Renáta Kolenčíková	17 (5,34%)
• Artúr Bekmatov	15 (4,71%)
• Martin Kusenda	15 (4,71%)
• Peter Pukan	13 (4,08%)
• Lukáš Kyselica	11 (3,45%)
• Milan Španír	11 (3,45%)
• Oliver Štaudner	2 (0,62%)

Odovzdané hlasy pre kandidátov

na poslancov pre voľby do samosprávnych krajov:

• Peter Oremus	45 (2,50%)
• Igor Kršiak	42 (2,34%)
• Eva Antošová	40 (2,23%)
• Jozef Dvonč	39 (2,17%)
• Štefan Korman	37 (2,06%)
• Štefan Štefek	34 (1,89%)
• Ján Vančo	34 (1,89%)
• Ján Greško	31 (1,72%)
• Daniel Balko	27 (1,50%)
• Miroslav Hatala	23 (1,28%)
• Henrich Varga	17 (0,94%)
• Anna Laurinec Šmehilová	17 (0,94%)
• Roman Ágh	14 (0,78%)

Výsadba stromovej aleje pri Radošinke

Na jar tohto roku Vodohospodársky podnik odstránil pri potoku Radošinka pôvodné topole. Preto sme sa po dohode s Vodohospodárskym podnikom rozhodli obnoviť túto stromovú alej medzi obcami Čab a Nové Sady. Opäť v spolupráci s občianskym združením Človek a krajina, a aj v spolupráci s obcou Nové Sady.

V sobotu 22. októbra sme sa stretli – Čabania aj Novosadčania – pri novosadskej lávke, každý pripravený so svojimi nástrojmi a odhodlaním. Vymerali sme miesta na výsadbu – sadili sme najmä na miestach medzi vyrúbanými pôvodnými drevinami. V nasledujúcich rokoch, keď pnie spílených stromov zotlejú a Vodohospodársky podnik ich odstráni, plánujeme dosadiť ďalšie stromy, aby sme sa dopracovali k súvislej aleji stromov.

Dobrovoľníci boli síce plní odhodlania a elánu, no výsadba zo začiatku vôbec nebola taká jednoduchá, ako sme očakávali. Sadili

sme totiž do pôdy, ktorá bola predtým roky obrábaná ťažkými strojmi, a tak bola tvrdá ako betón. Na pomoc nám preto prišiel p. Daliman s minibáglom a vykopal jamy. Potom už všetko šlo jednoduchšie a plynulejšie. Postupne sme vysadili 28 jaseňov. Okolo obeda sme vysadili posledný strom, a v tej chvíli sa spustil aj dážď. Takže aj počasie hralo s nami.

Stromčeky na výsadbu poskytlo občianske združenie Človek a krajina, materiálne akciu podporila obec Čab a obec Nové Sady, a spoločnosť Retic, ktorá poskytla pletivo. Veľké poďakovanie patrí každému, kto priložil ruku k rýľu, lopate či lopatke (áno, pomáhali aj tí najmenší).

Budúci rok pokračujeme, a vítame každého nadšenca pre dobrú vec!

Eva Ballová Mikušková

Projekt ZELENEJ OBCE

Naša obec sa ešte v roku 2018 zapojila do projektu „Zelené obce“. Tento projekt je zameraný na zachovanie a obnovu biodiverzity a ekosystémov mimo chránených území.

„Cieľom národného projektu je realizácia prvkov zelenej infraštruktúry na miestnej úrovni prostredníctvom vegetačných prvkov a s nimi súvisiacimi činnosťami. Takto cieľenou realizáciou vegetačných prvkov sa prispieva k vytvoreniu poloprírodných až prírodných krajinných štruktúr pre konkrétne územie, kde sú zohľadnené prirodzené špecifiká a ekosystémové funkcie. Okrem zachovania a obnovy biodiverzity a ekosystémov sa národným projektom na miestnej úrovni posilní klimatická funkcia, pôdochranná funkcia, vodochranná funkcia, krajnotvorná funkcia ekosystémov a environmentálna funkcia urbanizovaného prostredia. (zdroj www.zeleneobce.sk)“

Približne pred dvoma mesiacmi sme boli informovaní, že v najbližšom období sa bude tento projekt v našej obci realizovať. V piatok 2. decembra napokon prišla dodávka stromov aj spolu s firmou, ktorá ich počas víkendu zasadila. V našej obci tak pribudlo 95 nových stromov, ktoré nájdete na ihrisku, v centre obce a v parku pod cintorínom.

Peter Vranka, starosta obce

Od jesene do Vianoc

Jeseň nám priniesla mnoho farebných aktivít, niektoré boli kultúrne, iné sa niesli v športovom duchu a niektoré boli také obyčajné naše „domáce“ a pevne veríme, že si ich deti užili všetky rad, za radom.

Mesiac október nám priniesol okrem iného aj návštevu kúzelníka Ivana. Nevie, či Ivan počaroval deti zázračným práškom, ale boli ako vo vytržení, počúvali každé kúzelnikove slovo a s napätím sledovali každý jeho trik. Sami sa stali kúzelníkovi pomocníkmi a čary sa im diali priamo v rukách.

S radosťou sme v MŠ privítali divadielko Svetielko, ktoré deťom sprostredkovalo bábkové hudobno-dramatické pásmo s piesňami s názvom: Pipo si hľadá kamaráta, príbeh o zvieratku, ktoré putuje po svete a hľadá kamarátov, až napokon zistí, že priateľov je dosť aj doma, len sa stačí poriadne poobzerať.

Mesiac úcty k starším sme oslávili tvorivými dielničkami. Deti svoju lásku a úctu predstavili do spoločne tráveného času so svojimi starkými a spoločne tvorili, maľovali, rezali a výsledkom bola jesenne ozdobená škôlka a dobrá nálada všetkých zúčastnených. Druhé poďakovanie starkým za to, že sú, ukázali deti v kultúrnom dome v podobe krátkeho divadelného vystúpenia.

O veselú náladu sa v novembri postarala pani Mgr. Marta Pažická so svojim hudob-

ným vystúpením - Drozdík Čimo. Veselé, známe pesničky deti spievali, rytmizovali, ale hlavne mali možnosť vidieť i počuť hudobné nástroje ako zobcovú flautu, priečnu flautu, akordeón, klávesy.

Halloweensky karneval sme si užili v spoločnosti tých najstrašidelnejších a najkrajších masiek. Rodičia deťom pripravili všakovaké dobroty a ako to už na dobrej party býva súťažiam a diskotéky nebolo konca. Najodvážnejšie masky z včielkovej triedy dokonca prespali v škôlke celú noc!

Deti vedieme k pravidelnému čisteniu zubkov po obede, a keďže sa nás často pýtajú rôzne otázky na tému zúbky, zodpovedať ich otázky prišla lekárka B. Džafičová, ktorá deťom spolu so svojou asistentkou interaktívnymi aktivitami priblížila prevenciu a starostlivosť o zúbky.

Na konci novembra sa deti konečne dočkali prvej hodiny na ľade. Spolu s trénermi prekonávali svoje limity. Poniakí sa učili prvýkrát stáť na korčuliach a prekonať strach z kĺzavej plochy, iní sa už veselo preháňali po ľadovej ploche. Na ľad sa budú vracat každý štvrtok a verím, že pády vystriedajú úspechy u všetkých detí.

Na charitatívnu akciu, ktorá sa konala 26.11. sa pripravili deti spolu s rodičmi a na predaj priniesli vianočné výrobky rôznej chuti, veľkosti. V MŠ sa deťom povypaľovali vlastnoručne modelované ozdôbky v

peci, ktoré vynikali na predajných stoloch, deti mali z vlastných výrobkov veľkú radosť.

Nakoľko Vianoce by mali voňať pomocou tým, ktorí to potrebujú, tak ako minulý rok, i tento sa deti spolu s rodičmi zapojili do projektu Kolko lásky sa zmestí do krabice od topánok, my im za to srdečne ďakujeme. Mikuláš nezabudol na naše deti a pripravil pre deti balíčky plné všakovakých dobrôt. Ďakujeme Mikuláš. My sme nelenili tiež. Deti napiekli voňavé medovníčky, ktoré si potom sami vyzdobili, a tak sme umocnili vianočnú atmosféru v našej škôlke. Vianočná atmosféra u nás vrcholila ľudovým vystúpením našich detí. Deti si spolu s pani učiteľkami /pod taktovkou K. Piterkovej/ pripravili pásmo piesní a slovenských tradícií v predvianočnom čase tak, ako by to mohlo vyzerat voľakedy dávno... Deti vystúpili v nových, krásnych krojoch, ktoré sa mohli dať ušiť vďaka finančnej podpore Nitrianskeho samosprávneho kraja v rámci projektu Od Lucie do Vianoc.

Ďakujeme za pomoc milým rodičom za nepretržitú spoluprácu, Obci Čab, menovite pánovi starostovi Mikuškovi za podporu a spoluprácu, firme Bourbon AP s.r.o. za mikulášske balíčky.

Všetkým želáme krásne vianočné sviatky, veľa lásky, zdravia a dobrej nálady v novom roku 2023.

Kolektív MŠ Čab

Pošta pre Ježiška

V tomto roku sme pre deti pripravili Vianočnú zázračnú schránku, do ktorej mohli od 26.11.2022 vhadzovať svoje listy pre Ježiška. Zázračná schránka bola pripravená pred obecnou knižnicou. Deti sem mohli priniesť svoje tajné listy so želaním, príbehom či kresbičkou. Na ne uviedli aj svoje meno a adresu, aby Ježiško vedel, kto mu píše.

Každé dieťa, ktoré Ježiškovi list napísalo a vhodilo do zázračnej schránky, nájde na Vianoce v svojej schránke malé prekvapenie.

M. Báležová

26.11.2022

Čo nového v základnej škole

Jablko a Tekvičák školy 2022

Po dvoch ťažkých rokoch, kedy boli žiaci viac doma za monitormi svojich počítačov ako v školských laviciach, sa postupne obnovujú i tradičné súťaže, ktoré škola organizovala. S farbami a vôňami jesene sa po minulé roky pravidelne naplňala školská chodba omamnou vôňou jabĺk. Nielen vôňa, ale aj pestré farby rôznych odrôd jabĺk vytvárali na obločných doskách pestrofarebnú paletu. V tomto školskom roku sa súťaž o najkrajšie jablko školy rozdelila na dve samostatné kategórie. Žiaci prvého stupňa si v tajnom hlasovaní vyberali jablko školy za prvý stupeň a rovnako tak žiaci druhého stupňa vyberali zo širokej ponuky jabĺk to svoje jablko. Súčasťou súťaže bol aj informačný panel, na ktorom dominovali fakty o jablku, ktoré je ovocím plným vitamínov a právom by malo byť súčasťou našej stravy a zdravej výživy.

Do obnovenej súťaže bolo prihlásených takmer tridsať jabĺk. Majitelia troch prvých miest na prvom i druhom stupni si zo súťaže odniesli zdravé ovocné šťavy. Pre ostatných účastníkov i pre žiakov, ktorí sa do súťaže nezapojili, čakalo po vyhodnotení voňavé ovocné pohostenie. Súťažné jablká sa rozkrájali a každý si mohol

sprijemniť školský deň zdravou pochúťkou. Súbežne s touto súťažou prebiehala i jesenná súťaž o najkrajšie vyzdobenú tekvicu. Podobným kľúčom, aký sa použil pri súťaži o najkrajšie jablko, sme spoznali najkrajšie tekvice školy za prvý i druhý stupeň. Aj víťazi tejto jesennej súťaže plnej farieb, no najmä fantázie, tvorivosti a zručnosti dostali za vynaloženú energiu sladký ovocný darček plný vitamínov.

Mgr. Mário Ručkay

U Štefánika doma

Novembrové hmlisté ráno, rosa na stebkách trávy a teplota niečo nad 6 stupňov nás privítali na našej potulke po kopaniciach. Dejepisná exkurzia, ktorej cieľom bolo pátranie po faktoch o M. R. Štefánikovi, začala teda rozpačito. Chuchvalce hmlý sa lenivo prevažovali medzi kopcami a slnečné lúče sa cez ne len ťažko predierali. No napriek tomu sme odhodlane stúpali po asfaltovej ceste do blízkych lesov. Obdivovali sme malé domčeky učupené pod korunami stromov, záhrady, ktorým dominovali staré vráskavé ovocné stromy prevažne už bez listov, no pár červených jabĺk svedčilo, že stromy ešte žijú a prinášajú gazdom úrodu. Po asi kilometri nás pohltil les, no my sme nebojácne stúpali do kopca ďalej. Asfaltku vystriedal lesný chodník a stúpanie sa stalo náročnejšie. Prvý cieľ našej cesty sme už mali na dosah. Mohyla Milana Rastislava Štefánika sa pred našimi očami pomaly vynárala z hustej hmlý. Vyrážala nám dych svojou mohutnosťou. Fakt, že toto miesto posledného odpočinku dokázali ľudia postaviť za necelých 300 dní je neuveriteľný. Potom, čo sme preskúmali takmer každý nápis,

každý kameň, sme sa vybrali k autobusu, ktorý nás odviezol k cieľu číslo dva. Obec Košariská – rodisko M. R. Štefánika, jeho rodný dom, z ktorého je dnes úžasné múzeum, v ktorom pracujú úžasní ľudia. Sem smerovali naše ďalšie kroky. Vďaka zanietým sprievodcom sme dostali pútavý výklad o živote M. R. Štefánika od jeho prvého nádychu až po jeho poslednú cestu na mohylu, na ktorej ho sprevádza tisíce Slovákov a Sloveniek. Kto dobre počúval, dozvedel sa množstvo zaujímavostí o tejto významnej osobnosti slovenských dejín.

Počiatkový ťažký život ďaleko od domoviny sa pre Štefánika postupne menil na

naplnenie jeho snov i toho najväčšieho – slobody pre Slovákov. Svojou politickou činnosťou sa pričínol o vznik Československej republiky. Tomuto najväčšiemu snu obetoval všetko, osobné šťastie, zdravie a nakoniec i život. Cesta domov, do slobodnej krajiny, sa mu stala osudnou. Letecká katastrofa predčasne ukončila život mladého ambiciózneho, národu oddaného muža. V múzeu je vystavených množstvo exponátov, fakt vyrazajúci dych je, že len dva exponáty sú repliky. Všetko ostatné sú originálne veci, ktoré Štefánik nosil a používal. Len ťažko sme sa lúčili s miestom, kde sa návštevník cítil príjemne a sprievodcovia zodpovedali všetky naše otázky. Čas však neúprosne plynul a my sme museli ukončiť aj neformálnu diskusiu o práci sprievodcov v tomto múzeu, o ich plánoch do budúcnosti i pripravovaných aktivitách pre žiakov škôl. Kolesá autobusu sa rýchlo krútili, preto sme rýchlo opúšťali zvlnené polička a lúky a boli čoraz bližšie našim rodným rovinám.

Mgr. Mário Ručkay

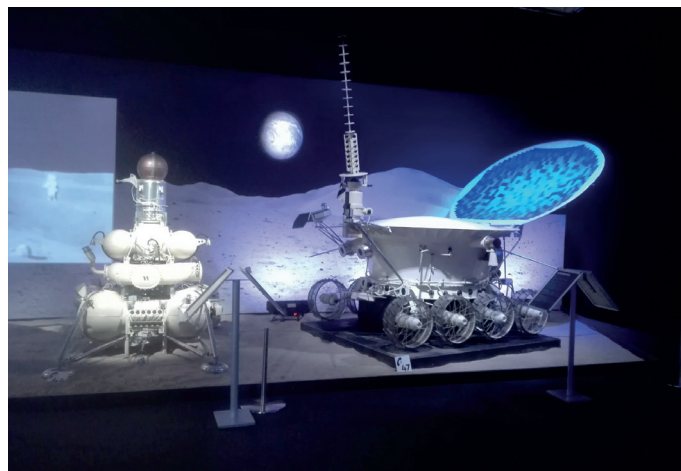
Výstava Cosmos Discovery

1. decembra sme absolvovali návštevu svetovej výstavy Cosmos Discovery, ktorá má za cieľ oboznámiť návštevníkov a priaznivcov kozmonautiky s históriou pilotovaných letov do vesmíru od ich počiatkov až po súčasnosť, kedy už ľudstvo plánuje vybudovať základne na Mesiaci a cesty k osídleniu planéty Mars.

Dobývanie vesmíru bolo súčasťou súperenia mocností USA a ZSSR. Toto vzájomné súperenie bolo hnacím motorom technologického pokroku.

4. októbra 1957 štartovala prvá družica Sputnik do vesmíru. Sputnik bol sovietsky kozmický program ktorý sa začal koncom 50. rokov 20. storočia. Od tých čias ľudstvo v súvislosti s dobývaním vesmíru urobilo obrovský pokrok. A práve tento pokrok mapuje výstava Cosmos. Množstvo originálnych exponátov pomáha návštevníkom ukázať ako pilotované lety prebiehali, aké úskalia predstavoval život kozmonauta na zemi a neskôr i v chladnom objatí vesmíru. Ak ste nahliadli do vnútra vesmírnych modulov, do tých maličkých škatuliek, v ktorých človek odolával nekonečnosti vesmíru, možno si niektorí spomenuli na prvých odvážlivcov objavujúcich náš pozemský svet na drevených lodiach vo veľkých oceánoch. Aj to boli hrdinovia, ktorí sa púšťali do neznáma a mnohí za to zaplatili životom.

Výstava zoznamuje svojich návštevníkov s prvými kozmickými rokmi, najdôležitejšími míľnikmi povojnovej histórie ľudstva, aj

najnovšími projektmi a víziami. Expozícia obsahuje stovky originálnych artefaktov z USA a Ruska, ktoré boli vo vesmíre, jedinečnú zbierku skafandrov a skutočné modely vesmírnych lodí, raketoplánov či rakiet. V závere výstavy si milovníci virtuálnej reality určite prídu na svoje. Moderné technológie v zobrazovaní si vyskúšali viacerí naši žiaci a odnášali si zaujímavé zážitky.

Mgr. Mário Ručkay

Čitateľský maratón

Kto by nepoznal najznámejšieho mravca z našich rozprávkových knižiek a televíznej obrazovky. Jeho dobrodružstvá opísal mladým čitateľom český spisovateľ Ondřej Sekora v niekoľkých krásne ilustrovaných knižkách. No a práve tento svetoznámy mravec odštartoval naše stretnutie s novými knihami v našej školskej knižnici. Cez dobrodružný život mravca Ferda sme sa dostali k dvom malým mravčekom Julovi a Gustovi.

Jul a Gusto sú dvaja bratia, ktorí postupne objavujú svet okolo

seba. Pri ich objavovaní sa neraz čitateľ pousmeje nad ich vynalievavosťou a tiež schopnosťou na všetko pozeráť z tej lepšej stránky, aj keď ich rodičia za ich výmysly často prehnú cez koleno a patrične vychovávajú.

S knižkou Bračekovia mravčekovia od slovenského spisovateľa Jozefa Pavloviča sa mladý čitateľ nudiť nebude. A nebolo tak ani počas čitateľského maratónu.

Gusto a Jul o preverili čitateľské zručnosti našich druhákov, tretakov i štvrtákov. Prvákom čítali príbehy Jula a Gusto deviataci, ktorým na pomoc prišla slonica Alica a jej kamarát býčok Ýček. Tieto zvieratká povzbudzovali malých čitateľov pri ich výkonoch po celý čas. Nakoniec žiačikovia pomohli Julovi a Gustovi prejsť labyrintom k Ferdovi. Pekné príbehy a skvelá pracovná nálada nás sprevádzali po celý čas tohto zaujímavého podujatia.

Starší žiaci mohli zažiť dobrodružstvo na vzdialenej planéte, ktorú nedobrovoľne osídlili vesmírom putujúce posádky pozemských lodí. Stroskotanie na neznámej planéte a boj posádok vesmírnych lodí s nemilosrdným mimozemským nepriateľom im totiž priblížila kniha Kadeti od Brandona Sandersona. Ide o výbornú epickú sci-fi sériu kultového autora, v ktorej na pozadí vojny s mimozemšťanmi sa hlavná hrdinka chce stať pilotkou vesmírnej stíhačky, oslobodiť ľudstvo od nepriateľa, no najmä očistiť meno svojho otca, ktorý v tejto vojne s mimozemskou civilizáciou za záhadných okolností padol.

Nové knižné tituly obohatili našu školskú knižnicu a čitatelia po nich určite radi siahnu. Naša školská knižnica má pre knihomolov dvere vždy otvorené.

Mgr. Mário Ručkay

UNICEF – Škola priateľská k deťom

Naša škola sa opätovne zapojila do programu organizácie UNICEF, pri čom sa snaží získať titul Škola priateľská k deťom. UNICEF je jednou z najvýznamnejších humanitárnych organizácií na svete, ktorá pomáha deťom v núdzi už viac ako 70 rokov. Pracuje vo viac ako 190 krajinách a teritóriách, na tých najťažšie dosiahnuteľných miestach. Pracovníci pomáhajú deň čo deň, aby pomohli prežiť deťom, ktoré sa ocitli v núdzi. Ochránajú ich práva, zabezpečujú pre ne vodu, jedlo, strechu nad hlavou, lieky, toalety, poradenstvo pre rodičov a vzdelanie, aby dostali šancu naplniť svoj potenciál a nikdy sa nevzdávali. Totiž, nie každé dieťa na svete má to šťastie mať sa tak dobre ako tie naše deti. Program Škola priateľská k deťom je po-

stavený na myšlienke Dohovoru o právach dieťaťa. Jej cieľom je výchova detí k tolerancii, multikulturalite a zodpovednosti. Taktiež pútavou a zaujímavou formou sprístupní informácie o živote detí z iných krajín. Ďalej vytvorí v našej škole také prostredie, v ktorom sa deti budú cítiť bezpečne, dobre, sebaisto, do ktorého budú chodiť s radosťou. V neposlednom rade ide aj o zvýšenie účasti v občianskych aktivitách.

Organizácia však nie je financovaná z prostriedkov OSN a existuje len vďaka pravidelným, dobrovoľným príspevkom i zbierkam a pomoci jej partnerov. Pomocť tejto organizácii je možné viacerými spôsobmi:

1. podporte zbierku MODRÝ GOMBÍK 2023, ktorá bude venovaná téme duševného zdravia na pomoc deťom na Slovensku a v zahraničí;
2. zakúpte pre deti v núdzi niektorý z DARČEKOV PRE ŽIVOT;
3. prispievajte pravidelne a staňte sa „SVE-TOVÝM RODIČOM“.

Viac informácií o možnostiach pomoci nájdete na stránke www.unicef.sk.

Mgr. Miriama Gajdošová

Medzinárodný deň školských knižníc

„Kvetiny a knihy sú pre mnoho ľudí práve tak potrebné ako denný chlieb.“

Štvrtý októbrový pondelok je už tradične vyhlásený za Medzinárodný deň školských knižníc. Tento deň je oslavou školských knižníc, ich významu a prínosu pri vzdelávaní detí. Hlavnou myšlienkou je podpora vzťahu žiakov ku knihám, k čítaniu a ku knižnici.

V tomto školskom roku si Medzinárodný deň školských knižníc aktívne pripomenuli aj naši žiaci piateho až ôsmeho ročníka formou triednych súťaží. Pre žiakov boli pripravené rôzne súťažné disciplíny, v ktorých spájali citáty o knihách, riešili tajničku s literárnymi pojmami, priblížili si život a charakteristiky literárnych postáv, riešili literárne hádanky a správne zoradovali verše zo známych prečítaných básnických diel. Členovia výherných skupín boli odmenení jednotkou z literatúry a sladkou odmenou.

Mgr. Miriama Gajdošová

Okresné finále vo florbale žiačok

Dňa 21. novembra sme sa zúčastnili okresného finále vo florbale žiačok. Dva roky po sebe sa nám podarilo prebojovať medzi najlepšie školy okresu. Finále sa konalo na Základnej škole Škultétyho v Nitre za účasti šesť škôl.

Hralo sa systémom každý s každým, po piatich zápasoch, sme skončili s bilanciou jedna výhra, jedna remíza a tri nešťastné prehry o jeden gól. Nakoniec sme sa umiestnili na krásnom 4. mieste, len o bod pred tretím. Dievčatá sa veľmi snažili a dali zo seba naozaj všetko, za čo im patrí veľká pochvala.

Ďakujeme za krásnu reprezentáciu našej školy.

TELOVÝCHOVNÁ JEDNOTA OBCE ČAB
VÁS POZÝVA NA

Vianočný turnaj

V STOLNOM TENISE

ŽIACI
STREDA - 21.12.2022 - 16:30
REGISTRÁCIA HRÁČOV 16:00 - 16:30

HRÁČI STC-TJ ČAB
PONDELOK - 26.12.2022 - 14:30
REGISTRÁCIA HRÁČOV 14:00 - 14:30

NEREGISTROVANÍ HRÁČI
UTOROK - 27.12.2022 - 14:30
REGISTRÁCIA HRÁČOV 14:00 - 14:30

AK SA V KATEGÓRII NEREGISTROVANÝCH HRÁČOV
PRIHLÁSI 3 A VIAC ŽIEN, BUDE VYTVORENÁ SAMOSTATNÁ
KATEGÓRIA ŽIEN

TELOVÝCHOVNÁ JEDNOTA OBCE ČAB
VÁS POZÝVA NA

Sportový ples

S HUDOBNOU SKUPINOU
MAXIM

13
JANUÁR
2023

Miesto konania : Kultúrny dom Čab
Začiatok o 19.00

V cene je zahrnutá večera, víno,
nealko, káva, zákusok.

VSTUPNÉ
30
€/OSOBA

VSTUPENKY ZAKÚPITE U PETRA VRANKU
(0914 236 205, VRANKA.PETER@GMAIL.COM)

ZDRUŽENIE RODIČOV A PRIATEĽOV ŠKOLY
PRI MATERSKEJ ŠKOLE V ČABE

SI VÁS DOVOĽUJE POZVAŤ NA

7
škôlkarský ples

10 | 02 | 2023
KULTÚRNY DOM ČAB

VSTUP V MASKÁCH VÍTANÝ
KAŽDÚ MASKU ČAKÁ ODMENA

65€ / PÁR

PREDAJ VSTUPENIEK DENNE V ČASE OD 15,30 - 16,30
V MŠ ČAB U P. SZEGÉNYOVEJ.

Klub slovenských turistov RADOŠINKA

Zima nám už pomaličky klope na dvere, objavujú sa prvé výtvory mrazivých nocí a príroda sa postupne prepína na oddychový režim. Mrholenie, zubaté slniečko a studený vietor sú čoraz častejšími spoločníkmi na posledných turistických vychádzkach. Pre zdatných turistov však ani tieto sťažené podmienky nie sú prekážkou vybrať sa do prírody a pozorovať jej čoraz

výraznejšiu prípravu na zimný odpočink. Tí, ktorí sa nechajú odradiť nepohodou počasia, si možno s priateľmi sadnú k teplému čaju a spoločne zaspomínajú na prežité zážitky z letnej turistiky. V slnkom zaliatych krásnohorských dolinách, i na mohutných kopcoch Belianskych Tatier obklopujúcich Monkovu dolinu, sme tento rok zanechali svoje stopy. Čas pred veľkými

prázdninami členovia klubu turistov strávili v náručí krásnej prírody na juhovýchode Slovenska v Krásnohorskej Dlhej Lúke. Záver horúceho leta sa niesol v poznávaní Ždiaru a jeho malebného horského okolia, do ktorého sa plánujeme vrátiť i v budúcom roku. Do konca roka 2022 sa činnosť turistov ponese v znamení individuálnych turistických podujatí jednotlivých členov klubu a v závere roka už tradičný výstup na jeden z vrchov v okolí nášho kraja. Milí priatelia, blížia sa najkrajšie sviatky roka - Vianoce. Prajeme Vám, aby ste ich prežili v pokoji, zdraví, v rodinnej pohode. Nech budúci rok je pre všetkých krajší, pokojnejší, hojnejší a šťastnejší. Ďakujeme všetkým našim prispievateľom, Nitrianskemu samosprávnemu kraju, obciam, firmám a občanom, ktorí nám pravidelne pomáhajú svojimi príspevkami rozširovať a vylepšovať našu činnosť. Ďakujeme!

Mgr. Mário Ručak,
člen Klubu slovenských
turistov RADOŠINKA

Mikuláš nás neobišiel ani tento rok

V sobotu 3. decembra navštívil deti v našej obci Mikuláš so svojimi pomocníkmi. Tentokrát však prišiel na krásnych červených lietajúcich saniach plných sladkých balíčkov a jablíčok. Deti celú jeho veselú chasu už netrpezlivo vykukali pri svojich domoch a tí nedočkaví sa mu vybrali oproti. Mikuláš si vypočul krásne básničky, pesničky, deti ho obdarovali kresbami, chutnými koláčikmi. Veľkú radosť celej jeho družine priniesla hra na flaute a koleda Tichá noc, ktorú zahral jeden

skvelý chlapec. Niektoré deti sa skrývali za svojimi rodičmi. Možno sa trochu báli čertov, lebo nie vždy poslúchali. Ale balíček dostali aj oni. Mikulášovi sľúbili, že budú poslúchať a doma pomáhať. Keď Mikuláš pochodil všetky uličky našej obce a obišiel všetky domy, kde bývajú malé a dobré deti, pobral sa aj so svojimi pomocníkmi ďalej. Ale všetkým sľúbil, že o rok sa uvidia zas.

M. Báležová

ČAROVANIE S VAREŠKOU

Čokoládové rožky

Čokoládové rožky sú u nás veľmi obľúbené, sú totiž príjemne čokoládové, obalené v chrumkavom vanilkovom cukre. Sú krehké a proste báječné.

Potrebuje:

Cesto: 170 g masla (studeného), 150 g hladkej múky, 30 g kukuričného škrobu, 75 g kryštálového cukru, 1 vanilkový cukor, 2 žĺtka, 75 g mletých mandlí, 45 g kakaa + múku na formovanie rožkov

Postup:

Maslo si rozkrájame na malé kocky. Spolu s ostatnými surovinami vymiesime na hladné cesto. Cesto dáme odpočívať do chladničky, aspoň na 2 hodiny, pokojne aj cez noc. Tu platí, čím je cesto tuhšie, tým lepšie sa s ním pracuje. Pri izbovej teplote je totiž dosť mäkké a lepkavé. Z cesta formujeme malé rožky. Na ručné formovanie rožkov môžeme využiť múku – cesto sa bude menej lepiť. Ak máte plech – formu na rožky, môžete ju využiť. V tomto prípade je to výborný pomocník a rožky budú mať všetky rovnakú veľkosť a tvar. A navyše nebudete potrebovať žiadnu ďalšiu múku na vytvarovanie rožkov. Rožky pečieme približne 10 minút pri 180°C. Keďže podľa farby pri čokoládových rožkoch nevieme odhadnúť, či sú už upečené, musíme sa spoľahnúť iba na skúsenosť s našou trúbou a na skúšku hmatom. Rožok po upečení nesmie byť veľmi mäkký, ani veľmi presušený. Kým sa rožky pečú, v miske alebo v hlbokom tanieri si zmiešame 4 PL kryštálového cukru s 1 balením vanilkového cukru. Rožky po upečení ešte za horúca obalujeme v cukrovej zmesi, kým nie sú celé „zasnežené“. Vychladnuté rožky môžeme skladovať v plechovej nádobe aj 3 týždne (ale verím, že ich zjete omnoho skôr).

Pre tých, ktorí milujú medvedie labky a karamelové chute, je tu dokonalý recept, nielen na Vianoce. Základom tejto dobroty je košíček z orechového cesta vyplnený karamelovým krémom a poliaty čokoládou.

Karamelové košíčky

Potrebuje:

Cesto:

300g hladká múka, 180g rastlinné maslo (napr. Palmarín), 70g práškového cukru, 70g mletých vlašských orechov

Postup:

Všetky suroviny spolu premiesime, kým nie je cesto vláčne. Naj-

lepšie sa pracuje s mierne vychladeným, nie však so stuhnutým cestom. Preto ho na chvíľu dáme chladieť. Kým cesto odpočíva, pripravíme si formičky na menšie košíčky (to znamená, že ich najskôr nájdeme, oprášime, prípadne požičiame od susedy), ja si formičky zvyknem aj „vymúčiť“, aby sa upečené košíčky ľahšie vyklápali.

Z cesta si potom odždibujeme množstvo vo veľkosti menšieho vlašského (alebo väčšieho lieskového) orecha a prstami cesto vtlačáme do formičky. Ideálne keď dosiahneme 1-2 mm hrúbku cesta vo

formičke (keď je viac cesta, potom má upečený košíček menšiu jamku a vojde doň menej krému). Mne zvykne z jednej dávky vyjsť približne 75 košíčkov. Košíčky pečieme cca 7-10 minút na 180 °C, resp. kým nezískajú zlatohnedú farbu. Košíčky vyberieme z rúry, a necháme ich vychladnúť. Opatrne ich potom vyklopíme – tu treba jemnú ruku – košíčky sú krehké a môžu sa lámať. Keď máte málo formičiek a potrebujete ich použiť opakovane, môžete košíčky vyklopiť aj za horúca (keď si trúfate a máte dobré rukavice).

Do vychladnutých košíčkov potom cukrárskou špičkou striekame karamelový krém (ale ide to aj nožom, či lyžičkou – v takomto prípade si povrch košíčkov môžete uhladiť dorovna).

Krém:

1 sladené kondenzované mlieko (prípadne skaramelizované sladené kondenzované mlieko), 1 maslo (250 g)

Postup:

Keď máte klasické sladené kondenzované mlieko (salko), je potrebné ho skaramelizovať. Do hrnca vložíte neotvorenú konzervu salka, zalejete vodou (aby bola konzerva úplne ponorená) a dáte variť na cca 1,5 – 2 hodiny. Po vychladnutí konzervu otvoríme a obsah vyklopíme do nádoby na mixovanie (milovníci karamelu – v tejto fáze treba byť obzvlášť statočný, a odolať, nevyjedat!). Pridáme celé maslo (najlepšie zmäknuté pri izbovej teplote) a vyšľaháme na hladký krém. Krém potom aplikujeme do košíčkov, či už pomocou cukrárenskej špičky, lyžicou alebo nožom. Podľa možností a preferencií.

Naplnené košíčky môžeme poprúkať roztopenou čokoládou, ozdobiť malými čokoládkami, prípadne poliať slaným karamelom. V tejto fáze sa chutiam a fantázii medze nekladú.

Eva Ballová Mikušková

Krojovaná zábava

Spevácka skupina Čabanka v spolupráci s Obcou Čab usporiadala 5. novembra 2022 po kratšej vynútenej odmlke už 5. ročník Krojovanej zábavy. Do tanca hrali mládenci z hudobnej skupiny Nová stopa, ktorí svojim repertoárom tradičných ľudoviek rozprúdili krv v žilách všetkých zúčastnených. Rytmy boli rezké a veselé, žiadne nohy nezostali v pokoji. Na naše potešenie sa bol tanečný parket plný hneď od prvých tónov a ešte nad rámom sa hostia dožadovali prídavkov.

Na zábavu prišiel rekordný počet hostí, od spevácok a spevákov Čabanky, cez skalné partie až po nováčikov. Atmosféra bola priam elektrizujúca. Tradične bola súčasťou zábavy aj výstava krojov, krojových súčastí a starých fotografií obyvateľov Čabu v pôvodných krojoch. Aj samotní zabávajúci sa boli takou malou prehliadkou krojov, mohli sme vidieť nielen tradičné čabské kroje, ale aj kroje z iných kútov Slovenska a tak isto aj ľudové odevy vlastnej tvorby. Sála tak hrala pestrými farbami, počas tanca sa všade naokolo vlnili

a vznášali sukne. Viacerí páni nezabudli ani na klobúky, čo dodalo celej atmosfére na dôstojnosti. O polnoci boli žrebované hodnotné ceny, ktoré potešili snáď od každého stola niekoho. Sponzori tejto akcie boli Pizza pod agačom, Zbehy, f. Nohel Garden s.r.o. Lužianky, Telovýchovná jednota obce Čab, f. Aquamont p. Báleš, f. Bourbon AP s.r.o. Nitra, f. LÖBB kúpelne Nitra, p. Marek Bilík, M.Šášiková Trvalková škôlka Victoria, Hornácky dvor Šurianky, f. PPC a.s. Čab, p. Martin Kucko, f. ZOVOS EKO s.r.o. Čab, f. Tekmar Slovensko s.r.o. Lužianky, Hrad Červený kameň, Reštaurácia u sv. Floriána Veľké Ripňany, Obec Čab, drogeria TETA Lužianky, f. Slowlandia s.r.o. Nitra, Reštaurácia Sýpka u Ludvika Báb, Termálne kúpalisko Podhájska, Stiano pizza & burger Nové Sady, In Cuple čerstvo pražená káva Kamanová, ZOO Bratislava, Kvetinárstvo Oxalis p. Ábelová, f. MIVA s.r.o. Nitra, Červený kríž Čab, Matej Balla, Kaštieľ Oponice hotel Chateau Appony, f. STAVIVO s.r.o. Nové Sady, hostinec

Valúška Čab, vydavateľstvo Taktik Košice, f. AREA METAL s.r.o. Rovinka, p. Vargová a p. Marečková, Zbehy, f. Renas s.r.o. Rovinka, Kollárovci Production, Jakubovany, Vinárstvo Radošina, Piešťanský pivovar ŽiWell Piešťany, Fakulta sociál. vied a zdravotníctva, UKF Nitra, PARTA Slovenské ľudové umenie Detva, f. RETIC s.r.o. Nové Sady, Zámok Bojnice, pražiareň kávy Veľké Zálužie, kvetinárstvo Staňová, Nové Sady, Pedikúra p. Maláková, p. Uhráková, hrad Červený kameň, RKT Transport – Pavol Rybanský, Pálenica Čab, CRM Nitra s.r.o., Stavebniny Marand, Nitra, f. Zajkov s.r.o., Rovinka, p. Záhorská, f. KALINA-KOV s.r.o., Rovinka, PD DEVIO Nové Sady. Všetkým priaznivcom a sponzorom ďakujeme.

Na záver sa chcem za všetkých veľmi pekne poďakovať speváckej skupine Čabanka a Obci Čab za organizáciu zábavy, výborné pohostenie, príjemnú hudbu a najmä za skvelý zážitok.

Eva Ballová Mikušková

Október - mesiac úcty k starším

Prišla jeseň. Teplé, slnečné leto plné energie vystriedala sychravá, ale za to farbami hýriaca jeseň. Aj v našom živote to tak býva, že mladost strieda staroba, ktorá dostala nádherný názov – Jeseň života. Práve október je čas, kedy si uctieваме našich starých rodičov, prarodičov, ľudí, ktorých majster život tvaroval, formoval svojimi skúškami, radosťami, ale i starosťami. Mesiac október by mal byť pre nás všetkých pripomienkou práve na týchto ľudí.

Úcta k starším ľuďom by mala byť predovšetkým prirodzenou súčasťou nášho života, mala by byť spontánna a nenásilná. Úcta k tým, ktorí tvrdo pracovali, aby sa nám žilo lepšie. Úcta k tým, ktorí sa každý deň vzdávali radostí, ktoré im život ponúkal, aby urobili šťastnými nás, ich deti.

Aj v našej obci si každoročne pripomínáme krásne obdobie našich starších občanov a aj tento rok sme im pripravili príjemné posedenie s milým programom, ktoré sa konalo 23.10.2022 v kultúrnom dome. O skvelú atmosféru sa postarali naši malí škôlkari s úžasným vystúpením „Ako Jožko Pletko, poplietol si všetko“ a tiež spevácka skupina Čabanka. Nezabudli sme ani na našich jubilantov, ktorým sme na tejto milej akcii zablahoželeli.

Každý kto prišiel sa isto príjemne zabavil, a načerpal novú energiu do ďalších dní. Však táto akcia bola určená práve našim najvzácnejším, našim starým rodičom.

Nedá mi na záver vysloviť jednu veľkú prosbu, ukrytú v krásnej básni od Milana Rúfusa...

„Matička Božia, Ty detom dvakrát milá!

Počúvaj, čo Ti teraz rozpoviem.

Nechaj nám starkú. Aby mi dlho žila.

Starká má pre mňa času, koľko chcem.

Starká je vlúdna. Má Boží pokoj v duši.

Starká sa o nás s nikým nedelí.

Má času líbiť nás. A nič ju nevyruší.

Pri nej má týždeň sedem nedelí.

Matička Božia, Ty, ktorú nepoznáme, no vieme o Tebe,

Ozvi sa na môj hlas. Nechaj nám starkú. My spolu niečo máme.

To nikto viac už nemá okrem nás.“

Stanislava Lukáčová

Harmonogram vývozu komunálneho a separovaného odpadu v roku 2023

obec Čab

január	február	marec	apríl
11, 13, 19, 20, 25	8, 10, 15, 17, 22	1, 8, 10, 15, 15	1, 5, 5, 12, 19
27	24	22, 24, 24, 29	21, 21, 26
máj	jún	júl	august
2, 3, 5, 10, 17	2, 7, 14, 16, 21	6, 12, 14, 19, 26	2, 9, 11, 14, 16
19, 24, 25, 31, 31	26, 28, 30, 30	28, 28, štvtok	22, 23, 25, 30
september	október	november	december
6, 8, 13, 20, 21	4, 6, 7, 11, 18	3, 8, 15, 17, 20	1, 13, 14, 15, 28
21, 22, 27	20, 20, 25, 25, 31	22, 29, 29	29
21	20	22	29

BIO ODPAD

- ÁNO:** zbytky ovocia, zeleniny, starý chlieb, tráva, orezky z dreva, lístie, burina, usadenina z kávy, čajové vrecko, piliny a hobliny
NIE: kosti, zvyšky mäsa, uhynuté zvieratá, časopisy, exkrementy zvierat, plasty, kovy, sklo, cigaretové ohorky

PAPIER

- ÁNO:** noviny, časopisy, kancelársky papier, zošity, reklamné letáky, katalógy, kartóny, papierové tašky, papierové obaly
NIE: použité plienky a hygienické potreby, nápojové kartóny, alobal, celofán, dechtový papier, kopírovací papier, lepiaca páska, kovové alebo plastové časti papierových výrobkov

PLASTY + KOVOVÉ OBALY + VKM

- ÁNO:** PET fľaše, fólie, plastové obaly od potravín (kečupov, horčíc, jogurtov a pod.), plastové tašky, vrecká, obaly od kozmetických a čistiacich prostriedkov (šampóny, aviváže a pod.), polystyrénové obaly, plechovky, hliníkové fólie, nápojové kartóny (obaly od mlieka, džúsov a pod.)
NIE: veľmi silno znečistené plasty, podlahové krytiny, novodurové rúrky, obaly z nebezpečných látok, (napr. chemikálií, motorových olejov, farieb a pod.), molitan, veľmi silno znečistené kovové obaly, veľké a ostré kovové predmety

KOMUNÁLNY ZBYTKOVÝ ODPAD

- ÁNO:** odpad bez možnosti vytriedenia
NIE: elektroodpad, objemný odpad, stavebný odpad, nebezpečný odpad, biologický odpad zo záhrad a horúci popol

ELEKTRO + NO

VEĽKO OBJEMOVÝ ODPAD

15.4.2023 - jarný 14.10.2023 - jesenný